

TISKOVÁ ZPRÁVA

Vila, most i návesní kaple jsou nové kulturní památky v Jihočeském kraji

České Budějovice, 23. 2. 2023

Ministerstvo kultury prohlásilo v Jihočeském kraji pět nových kulturních památek – Hardtmuthovu vilu v Českých Budějovicích, návesní kapli v Herbertově, kovárnu v Číčenicích, Nový most v Písku a železniční most přes řeku Lužnici na trase Tábor - Bechyně. V jižních Čechách se nyní nachází 5 100 kulturních památek.

Na základě návrhů Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích a vlastníků prohlásilo Ministerstvo kultury ČR ve druhé polovině roku 2022 v Jihočeském kraji pět nových kulturních památek:

České Budějovice, Hardtmuthova vila

Významný průmyslník a stavitel Franz Hardtmuth si v roce 1911 nechal stavitelem Johannem Stepanem v Českých Budějovicích postavit neobarokní vilu, která svou kvalitou dodnes vysoce převyšuje regionální poměry. „Jde o naprostou špičku mezi předválečnými vilami, co se týče velikosti stavby, luxusního komfortu technického vybavení i míry dochování původních konstrukcí a materiálů,“ uvádí Daniel Šnejd, ředitel Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Českých Budějovicích a dodává: „velkorysé pojetí celého projektu ještě umocňovala okolní zahrada, která se bohužel nedochovala v původní velikosti ani stavu.“ Ministerstvo kultury ČR prohlásilo vilu za kulturní památku 5. prosince 2022. [Hardtmuthova vila - Památkový Katalog \(pamatkovykatalog.cz\)](https://pamatkovykatalog.cz)

Herbertov, návesní kaple

Z původní zástavby 42 domů zůstaly v Herbertově zachovány pouze dvě usedlosti a jedna návesní kaple. „Kaple byla postavena po roce 1826, a přestože se dochovala bez střechy, vykazuje i nadále vysoké památkové hodnoty,“ upřesňuje Jana Štorková z Národního památkového ústavu. Prohlášení kaple za kulturní památku přispělo k její záchraně. Město Vyšší Brod, jako vlastník, připravuje projekt na její rekonstrukci. Kaple je památkově chráněná od 9. září 2022. [návesní kaple - Památkový Katalog \(pamatkovykatalog.cz\)](https://pamatkovykatalog.cz)

Písek, Nový most s válcovým jezem a malou vodní elektrárnou

Písecký Nový most s válcovým jezem byl postaven v rámci regulace řeky v letech 1938 – 1941. Malá vodní elektrárna byla zřízena rovněž v rámci regulace řeky, na místě zbouraného Cafourkova mlýna, v letech 1948–1951. „Most i vodní elektrárnu navrhl přední představitel českého funkcionalismu architekt Adolf Benš, který projektoval například odbavovací halu letiště na pražské Ruzyni,“ doplňuje Jana Štorková. Válcový jez nýtované konstrukce jedním z posledních dochovaných jezů tohoto typu v České republice. Stavba je cenným dokladem městské mostní architektury z první poloviny 20. století. <https://pamatkovykatalog.cz/novy-most-c-139-000a-s-jezem-a-vodni-elektrarnou-18564676>

Číčenice, usedlost s kovárnou

Areál usedlosti s kovárnou na číčenické návsi, byl postaven patrně v 18. století, přestavbou prošel v průběhu 19. a 20. století. „Památkově nejhodnotnější částí je kovárna s obydlím tovaryše, která je ukázkou dochovaného zázemí řemeslnického živnostníka z 19. století“, konstatuje Jana Štorková. Kovárna si i přes zrušení původní otevřené předsíně pro kování koní zachovala svůj původní ráz. Areál je památkově chráněn od 28. 10. 2022. [usedlost - Památkový Katalog \(pamatkovykatalog.cz\)](https://pamatkovykatalog.cz)

Tábor, železniční most přes řeku Lužnici na trati Tábor – Bechyně

Železniční ocelový most přes řeku Lužnici v Táboře byl postavený v letech 1902–1903. „Most je velkorysou stavbou, která je součástí první elektrifikované dráhy v Rakousku - Uhersku,“ uvádí Jana Štorková a dodává: „most je bezprostředně spjat s dílem Františka Křižíka, významného technika, průmyslníka a vynálezce.“ Most je jedním z posledních příhradových mostů se zachovalými původními ocelovými i zděnými konstrukcemi, který se nachází na železničních tratích v českých zemích. „Koncepte mostu zdařile vyřešila složitou terénní situaci a je hodnotným příkladem zapojení inženýrské stavby do krajiny,“ hodnotí Daniel Šnejd a dodává: „most je důležitým pramenem pro dokumentaci vývoje tohoto druhu staveb nejen v jihočeském regionu.“ Ministerstvo kultury rozhodlo o prohlášení mostu za kulturní památku 7. září 2022. [železniční most - Památkový Katalog \(pamatkovykatalog.cz\)](https://www.npu.cz/cs/uop-ceske-budejovice/pro-media)

Předem děkujeme za zveřejnění zprávy v médiích.

Více informací na <https://www.npu.cz/cs/uop-ceske-budejovice/pro-media>

Proces prohlašování movité či nemovité věci za kulturní památku probíhá v České republice dle zákona České národní rady o památkové péči č. 20/1987 Sb. V souvislosti s tím, jak se vyvíjí poznávání kulturně – společenských hodnot rozsáhlého a různorodého památkového fondu, přibývá postupně kulturních památek. Památky a kulturní dědictví jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti. Jde o projevy tvůrčích schopností a práce člověka, které vykazují hodnoty historické, umělecké, vědecké, technické či revoluční. Prvním stupněm ochrany těchto kulturních hodnot je prohlášení nemovité či movité věci za kulturní památku. Dále může Ministerstvo kultury prohlásit za kulturní památky věci nebo jejich soubory, které sice samy o sobě nemají uvedené hodnoty, ale mají přímý vztah k významným osobnostem nebo historickým událostem.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihočeském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Českých Budějovicích zpracovává návrhy na prohlašování věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává řadu publikací, provádí archeologické průzkumy, provozuje galerii na Senovážném nám. 6. v Českých Budějovicích. Další informace naleznete na www.npu.cz.

Kontakty:

- **Ing. Daniel Šnejd**
Ředitel, NPÚ, ÚOP v Českých Budějovicích, 721 589 856, snejd.daniel@npu.cz
- **Jana Štorková**
Vedoucí odboru EDIS, NPÚ, ÚOP v Českých Budějovicích, 725 163 056, storkova.jana@npu.cz